

Fylkesmannen i Troms og Finnmark

Romssa ja Finnmarkku fylkkamánni
Tromssan ja Finmarkun maaherra

Tillatelse etter forurensningsloven for Stuorrageadgi avløpsrensaneanlegg til utslipp av rensset kommunalt avløpsvann og utslipp av overvann fra Karasjok tettbebyggelse

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6, § 11 jf. § 16 og §§ 22 og 40, samt forskrift av 1. juni 2004 nr. 931 om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) § 14-4.

Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger gitt i søknad av 22. oktober 2018, *Hovedplan for avløp 2018-2026*, samt opplysning fremkommet under behandlingen av søknaden.

Tillatelsen omfatter både minimumskravene i forurensningsforskriften kapittel 14 og andre krav fastsatt av Fylkesmannen som forurensningsmyndighet etter forurensningsloven og forurensningsforskriften. Alle vilkår framgår av denne tillatelsen.

Denne tillatelsen erstatter følgende tillatelser: *Tillatelse etter forurensningsloven for kommunalt avløpsvann fra Karasjok tettsted*, datert 3. april 2008 (tillatelsesnummer 2007.0024.T).

Tillatelsen gjelder fra dags dato. Det vises til søknad av 22. oktober 2018.

Anlegg	Stuorrageadgi avløpsrensaneanlegg		
Kommune	Karasjok		
Adresse	Ráddeviessogaidnu 4		
Postnr.	9730	Poststed	Karasjok
Org. nummer (bedrift)	936 376 030	Virksomhetens kategori	Kommune
NACE-nr	90.00		
Bransje (nace)	Kloakk- og renovasjonsvirksomhet		

Fylkesmannens referanser

Arkivkode	Anleggsnummer	Tillatelsesnummer
2018/1250	2021.0005.02	2019.0194.T

Tillatelse gitt: 4. mars 2019	
Per Kristian Krogstad e.f. seksjonssjef	Kristin Skaar Tindlund overingeniør

1. Rammer for tillatelsen

1.1 Omfang

Tillatelsen gjelder utslipp av avløpsvann, inkludert eventuelt forurenset overvann fra Stuorageadgi avløpsrenseanlegg som mottar avløp (kloakk) fra Karasjok tettbebyggelse i Karasjok kommune på inntil 6161 personekvivalenter (pe).

Kommunen skal ha oppdatert dokumentasjon på tettbebyggelsens utbredelse (areal) og størrelse (pe beregnet BOF₅ etter NS 9426 eller annet). Ved utbygging av kommunens infrastruktur eller vesentlige utvidelse av virksomhet, som medfører utvidelse av tettbebyggelsen, skal tettbebyggelsens utbredelse og størrelse oppdateres.

Tillatelsen omfatter avløpsanlegg for transport og behandling av kommunalt avløpsvann og overvann som fremgår av tabell 1. I tillegg omfattes også krav til slambehandling og overvåking av resipient.

Tabell 1 Avløpsanlegg som er omfattet av tillatelsen

Renseanlegg/utslippspunkt	Største ukentlige middeltilførsel 2016 Ant. pe (BOF ₅)	Største ukentlige middeltilførsel 2025 Ant. pe (BOF ₅)	F-maks faktor brukt for omregning til størst ukentlig middeltilførsel
Stuorageadgi (utslippspunkt N69° 28.162, Ø25° 30.279)	5506	6283 (beregnet*)	2,5

* Beregnet på bakgrunn av befolkningsframskrivinger for Karasjok kommune (Hovedplan for avløp, Karasjok kommune, vedtatt april 2018).

Anlegget skal drives, vedlikeholdes og fornyes i et langsiktig perspektiv, slik at forventet funksjon og ytelse opprettholdes til enhver tid og er stabil til tross for variasjoner i belastning og klimaforhold.

1.2 Miljømål

Formålet med tillatelsen er å beskytte miljøet mot uheldige virkninger av utslipp av avløpsvann, inkludert eventuelt forurenset overvann, for å opprettholde god økologisk og kjemisk tilstand i berørte vannforekomster. Dette innebærer krav om tilfredsstillende oppsamling, transport og rensing av avløpsvann, herunder tiltak for å hindre forurensning fra overløpsutslipp og lekkasjer fra ledningsnett. I tillegg er det satt krav til kontroll på tilførsler av overvann gjennom oversikt over inn- og utlekking.

2. Utslipp til vann

2.1 Krav og tilhørende tidsfrister

Tabell 2 Oversikt over nødvendige tiltak med tilhørende tidsfrister

Tiltak	Frist	Referanse
Internkontroll og ROS-analyse	30.08.2019	2.2
Innføre akkreditert prøvetaking ved Stuorrageadgi avløpsrensaneanlegg	30.09.2019	2.5.2
Oversendelse av overvåkningsprogram for godkjenning av Fylkesmannen	31.12.2019	7
Kartlegge og utarbeide oversikt over kommunens overløp og nødoverløp, samt driften av disse	31.12.2019	
Etablere system for vurdering av energiforbruk	30.06.2020	8
Gjennomføre luktredusjonstiltak	30.06.2020	3
Gjennomføre overvåkning, første gang	31.12.2020	7
Innføre systematisk kartlegging av utlekking fra ledningsnett	31.12.2020	2.3.2
Utarbeide tiltaksplan mot tilførsler av overvann til avløpssystemet	31.12.2021	2.3.2
Rapportering til Altinn	15.2 – årlig	12.1
Lage årsrapport avløpsanlegg	15.3 – årlig	12.2

2.2 Generelle forhold

Gjennomført og planlagt utbygging av avløpsanlegg for transport og behandling av kommunalt avløp skal beskrives i kommunal avløpsplan (hovedplan avløp og vannmiljø, saneringsplan eller tilsvarende).

Kommunen skal ha kjennskap til om avløpsnett, inkludert forurenset overvann, og rensaneanlegg påvirker eller kan påvirke sårbare naturtyper eller områder som brukes av sårbare arter. Det må utvises særlig aktsomhet ved planlegging av nye ledningstraseer og ved graving, mudring eller andre tiltak som kan påvirke naturmangfoldet

Kommunen plikter til å ha oversikt over forhold knyttet til avløpsanleggene som kan medføre forurensning, og kunne redegjøre for risikoforhold.

Innen 30.08.2019 skal det utarbeides en samlet risiko- og sårbarhetsvurdering for avløpsanlegg omfattet av denne tillatelsen.

Risiko som overskrider akseptkriterier skal følges opp i en forpliktende handlingsplan. Vurderingen skal legge spesiell vekt på sårbare anleggskomponenter, områder med mulig brukerkonflikt og klimaeffekter som økt nedbørintensitet. Vurderingene skal oppdateres jevnlig, og ved vesentlig endring.

All forurensning, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter kommunen å redusere sine utslipp, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Plikten omfatter også utslipp av komponenter det ikke gjennom vilkår er satt uttrykkelig grenser for.

2.3. Krav til avløpsnett

2.3.1 Krav til oppsamling av kommunalt avløpsvann

Tilknytning til kommunalt avløpsnett innenfor det som kommunen har definert som rensedistrikt, bør være 100 %. Avløpssystem, som midlertidig ikke er tilknyttet kommunalt avløpsnett, skal gjennomgå tilsvarende rensing som kommunale anlegg.

Kommunen skal til enhver tid ha oversikt over utbygginger og tilkoblinger som medfører endring av tettbebyggelsens samlede utbredelse og størrelse (pe). Dersom tettbebyggelsens størrelse overskrider tillatelsen størrelse i pe skal Fylkesmannen varsles slik at tillatelsen kan oppdateres.

2.3.2 Krav til kontroll med overvann tilført avløpsnett

Overvann bør separeres fra sanitært avløpsvann for å redusere utslipp og belastningen på avløpsnett. Tiltaksplaner skal beskrive status og ambisjoner som skal sikre at overvannsmengder blir så små som mulig.

- Der det er fellessystem skal det dokumenteres at valg av intensitet- og varighetskurver for dimensjonerende tilrenning til avløpsnett er tilstrekkelig oppdaterte, og tar hensyn til forventet klimaeffekt
- Det skal innen **31.12.2020** lages en plan som viser hvordan overvann påvirker ledningsnett i ulike avrenningssituasjoner og tiltak som skal settes i verk for å redusere tilførsler av overvann til avløpsnett.

2.3.3 Krav til utslipp via driftsoverløp (regnvannsoverløp)

- Kommunen skal ha oversikt over sine driftsoverløp på avløpsnett. Utslippsmengder skal beregnes basert på målinger eller registreringer.
- Driftsoverløp skal kun tre i funksjon ved sterk nedbør over 5 ganger gjennomsnittlig tørrværsavrenning.
- **Innen 31.12.2020** skal det foreligge en plan for separering av ledningsnett i sentrumsområdene av Karasjok tettsted, med mål om at ingen overløp med høy eller middels risiko skal avlaste ledningsnett mer enn 5 % over året.
- Før avløp avlastes til overløp bør avløpsøppel holdes tilbake. Ved behov skal det etableres rutiner for opprydding av forsøpling etter overløpshendelser.
- Dersom driftsoverløp avlastes til sårbare resipienter skal det vurderes å etablere oppsamlingstiltak som hindrer overløp i sårbare perioder.

2.3.4 Krav til virkningsgrad for avløpsnett

- Virkningsgraden til avløpsnett, det vil si hvor stor andel av forureningsmengden som kommer fram til renseanlegget, skal dokumenteres. Dette skal gjøres ved at de ulike kildene til tap beregnes eller vurderes kvalitativt. Tap gjennom punktutslipp (overløp og diffuse lekkasjer) og kloakkstopp som fører til overløp i åpne renner er de viktigste kildene å kartlegge.
- Det skal være etablert et system for å oppdage og fjerne utslipp grunnet feilkoblinger, lekkasje fra spillvann- til overvannsledning, utslipp som skyldes tilstoppinger i pumpestasjoner eller avlastning via åpne kumrenner.
- Kommunen skal ha et overvåking- og beredskapssystem som sikrer at stans i pumpestasjoner som gir nødoverløp oppdages straks og utbedres raskt, normalt innen 24 timer.
- Planlagt stans i pumpestasjoner for vedlikehold eller utbedringer skal så langt som forsvarlig ikke gi overløpsdrift. Stans som kan gi brukerkonflikter skal varsles til Fylkesmannen på forhånd.

2.4. Krav til utslipp fra renseanlegg

Renseanlegget skal drives og vedlikeholdes av fagkyndige slik at det har tilstrekkelig yteevne. Ved utformingen av anlegget skal det tas hensyn til variasjoner i mengde avløpsvann i løpet av året. Renseanlegget skal utformes slik at det kan tas representative prøver av det tilførte avløpsvannet og av det rensede avløpsvannet. Mengde avløpsvann skal måles med en maksimal usikkerhet på 10% for total utslipp, inkludert overløp.

Det er ikke tillatt å slippe ut avløpslam eller ristgods i en vannforekomst, verken ved dumping fra skip, utslipp fra rørledninger eller på noen annen måte.

Krav til rensing er satt i tabellen under. Avlastning fra overløp tilknyttet renseanlegget er inkludert i rensekravene¹. Prøver av KOF og BOF₅ må minst etterkomme enten krav til konsentrasjon *eller* renseseffekt.

Tabell 3 Krav til rensing gjelder fra 1. mars 2019

Renseanlegg	Type resipient	Kontrollparameter					
		Tot-P		BOF ₅		KOF	
Navn		mg/l	Rense-grad %	mg O ₂ /l	Rense-grad %	mg O ₂ /l	Rense-grad %
Stuorrageadgi	Elv Normalt område	2	90	25	70	125	75

Det skal etableres rutiner i den skriftlige internkontrollen for jevnlig beregning av rensegrad, inkl. overløpsbidrag. Frist for første beregning er **30.09.2019**.

¹ Dette gjelder eventuelle overløp etter forbehandling i renseanlegget, inkludert omløp, overløp plassert like ved anlegget når det ikke er overløp eller pumpestasjoner mellom, og andre overløp som ligger lengre ut på ledningsnett som er bygget primært for å avlaste avløpsrenseanlegget.

2.5 Prøvetaking

2.5.1 Krav til analyseparameter og metode

Tabell 4 Krav til prøvetaking og analyse

Renseanlegg	Analyseparameter	Inn- og utløpsvann Antall prøver/år	Midlingstid
Stuorrageadgi	Tot-P	12	Døgn- eller ukeblandprøve
	KOF _{CR}	12	Døgnblandprøve
	BOF ₅	12	Døgnblandprøve

2.5.2 Uttak av prøver, analyser og vurdering

Karasjok kommune skal sørge for at det tas prøver av tilført og rensset avløpsvann. Når prøver tas, skal vannføring måles med en usikkerhet på maksimalt 10% og registreres. Virksomheter som utfører prøvetaking, herunder konservering, skal være akkreditert for prøvetaking eller ha et tilsvarende kvalitetssikringssystem for prøvetaking godkjent av en kvalifisert nøytral instans.

Prøvene skal være **representative** for avløpsvannet og tas ved hjelp av et **automatisk, mengdeproporsjonalt prøvetakingssystem**. Prøvene skal tas med jevne mellomrom gjennom året. Prøvetakingstidspunktet skal være i henhold til en tidsplan oppsatt på forhånd i virksomhetens internkontroll. Prøvene skal oppbevares og eventuelt konserveres i samsvar med Norsk Standard eller annen anerkjent laboratoriepraksis.

Måleprogrammet for avløpsrenseanlegget skal oppdateres sammen med resten av renseanleggets internkontroll, innen **30.08.2019**.

Det skal tas døgnblandprøver når prøven skal analyseres for BOF₅ eller KOF. Det skal tas døgn- eller ukeblandprøver når prøven skal analyseres for tot-P. Ved Karasjok avløpsrenseanlegg skal det minimum tas følgende antall prøver:

12 prøver per år fra avløpsrenseanlegg større enn eller lik 2000 pe.

Dersom prøvetakingen av utløpsvannet er lokalisert slik at prøven ikke inkluderer avløpsvann som går i overløp i eller ved renseanlegget, skal overløpsbidraget måles eller registreres, og medregnes i rensegraden.

2.5.3 Overholdelse av rensekrav

Alle rensekrav skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstidene.

Rensekrav skal dokumenteres for hvert prøvedøgn/prøveuke. Årlig renseeffekt og utløpskonsentrasjoner skal beregnes som et gjennomsnitt av enkeltverdier. Midlingstid og antall prøver som skal legges til grunn for beregningene framgår av Tabell 4. For fosfor defineres kravet som middelvei over et kalenderår.

Tabell 5 angir hvor mange prøver av avløpsvannet som ikke behøver å oppfylle kravene til rensegrad.

Tabell 5: Tabellen gjelder for rensekrav i avsnitt 2.4 og angir det største antall prøver som kan være over konsentrasjonskravet eller under renseeffektkravet for BOF5, KOF og SS.

Antall prøver tatt i løpet av et år	Største antall prøver som ikke behøver å oppfylle kravene
4-7	1
8-16	2
17-28	3
29-40	4
41-53	5
54-67	6
68-81	7
82-95	8
96-110	9
111-125	10
126-140	11
141-155	12
156-171	13
172-187	14
188-203	15
204-219	16
220-235	17
236-251	18
252-268	19
269-284	20
285-300	21
301-317	22
318-334	23
335-350	24
351-365	25

Ved beregning av utslipp via overløp kan målte innløpsverdier til renseanlegget eller beregnede konsentrasjoner basert på fortykning aksepteres.

Ved vurdering av analyseresultater skal det ikke tas hensyn til *ekstreme analyseverdier* dersom disse skyldes uvanlige forhold, som for eksempel kraftig nedbør.

Eventuelle annulleringer av prøver på grunn av uvanlige forhold skal begrunnes og dokumenteres. Det skal **alltid** tas ut prøver og foretas analyser, selv om foreliggende omstendigheter og forhold gir grunn til å anta at uvanlige forhold er oppstått. Annullering av prøver kan foretas på grunnlag av foreliggende analyseresultat, se "SFT: Informasjon TA 2220/2007."

Avrenning fra snøsmelting og nedbør innenfor gjeldende kriterier for dimensjonering av

ledningsnett og renseanlegg, eller driftsproblemer ved renseanlegg med dårlig ledningsnett som hovedårsak, er ikke å anse som uvanlige forhold.

2.5.4 Krav til utslippspunkt

Renset avløpsvann skal føres ut i Karasjohka (N69° 28.162, Ø25° 30.279) på en slik måte at innblandingen i vannmassene blir best mulig og slik at strandlinjen ikke påvirkes. Avløpsledningen skal føres til et best mulig utslippspunkt.

2.5.5 Krav til påslipp fra næringsvirksomheter

Påslipp av prosessvann fra næringsvirksomhet til kommunalt nett skal skje på en slik måte at krav til utslipp fra ledningsnett og renseanlegg overholdes.

2.6 Krav til systematisk vedlikehold og fornyelse

Kommunen skal sikre at avløpsnett og tilhørende komponenter (kummer, pumpestasjoner og overløp) etterses og vedlikeholdes på en slik måte at tilsiktet funksjon til enhver tid opprettholdes.

Rutiner for drift og vedlikehold av avløpsanleggene skal være i samsvar med internkontrollforskriften. Kommunen skal i kommunal avløpsplan;

- Fastsette mål og tidfeste delmål for å etterkomme kravene til avløpsanleggets funksjon.
- Etablere system som beregner/stipulerer/anslår inn- og utlekking av fremmedvann til og fra avløpsnett.
- Dokumentere god kontroll over avløpsnettets funksjon

Vedlikehold og utbedringer skal utføres på en slik måte at renseeffekten overholdes og overløp unngås. Om dette ikke anses mulig skal Fylkesmannen varsles i så god tid at behovet for tiltak kan vurderes.

2.7 Avløpsslam

Kommunen plikter å sørge for at alt avløpsslam som skal brukes til gjødsel eller jordforbedring håndteres i overensstemmelse med gjødselvereforskriften². Ved prøvetaking av slammet skal anerkjente metoder for å oppnå representative prøver benyttes.

Innholdet av miljøgifter i avløpsvann og slam skal begrenses så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Kommunen skal ha etablert og iverksatt et system for informasjon og kildeopsporing som sikrer at tilførsler fra potensielle punktkilder holdes på et minimum.

Fylkesmannen kan pålegge kommunen å delta i kartlegging for å dokumentere nivåer av miljøgifter i slam.

Sammendrag av prøvetaking og analyser, inkludert vurdering av resultatene med konklusjoner, skal inngå i årsrapportene for renseanlegget.

---

² Forskrift om gjødselvarer mv. av organisk opphav av 4.7.2003, nr 951.

3. Utslipp til luft

Lukt fra renseanlegg, slambehandlingsanlegg, pumpestasjoner, overløp, kummer og eventuelle luftinnretninger, skal være så lav at det ikke er til vesentlig sjenanse for naboer og brukere av nærområdet.

Lukt skal være en driftsparameter for hele avløpssystemet og kommunen skal ha oversikt over kilder og vurdere behovet for tiltak og eventuelt effekten av gjennomførte luktreducerende tiltak.

Før bygging av nye anlegg, komponenter (pumpestasjoner, kummer og utearealer og ledninger) må kommunen vurdere mulige kilder til lukt og om nærhet til bebyggelse ferdsel eller terrengforhold kan skape luktkonflikter.

Kommunen skal ha et system for registrering og oppfølging av eventuelle klager på lukt.

Innen 30.06.2020 skal det gjennomføres luktreducerende tiltak ved Stuorrageadgi avløpsrenseanlegg, som følge av naboklager på lukt og defekt luktreduksjonsanlegg.

Anlegg for utråtning av slam skal drives slik at utslipp av metan begrenses best mulig. Produsert gass skal samles opp og nyttiggjøres dersom det er mulig, jfr. kapittel 8 i denne tillatelsen.

4. Støy

Utendørs støy fra renseanlegg med boliger omkring skal ikke overskride følgende grenser, målt eller beregnet som frittfeltsverdi ved den mest støyutsatte fasaden:

Dag (kl. 07-19) LpAekv12h	Kveld (kl.19-23) LpAekv4h	Natt (kl. 23-07) LpAekv8h	Søn- /helligdager (kl. 07-23) LpAeq16h	Natt (kl. 23-07) LA1
55 dB(A)	50 dB(A)	45 dB(A)	50 dB(A)	60 dB(A)

Støygrensene gjelder all støy fra den ordinære driften av renseanlegget, inkludert intern transport på anlegget og lossing/lasting av råvare, slam etc. Støy fra bygg- og anleggsvirksomhet og fra ordinær persontransport er likevel ikke omfattet av grensene.

5. Forurenset grunn

Når det skal legges nye avløpsledninger, skal kommunen ha kjennskap til om ledningsnettets berører områder med forurenset grunn eller forurensete sedimenter i elv og sjø. Graving,

mudring eller andre tiltak som kan påvirke forurenset grunn eller forurensete sedimenter, trenger tillatelse etter forurensningsloven, eller i noen tilfeller godkjenning fra kommunen³.

6. Akutt forurensning - forebyggende tiltak, varsling og beredskap

6.1. Forebyggende tiltak

Dersom det som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner oppstår fare for økt forurensning, plikter kommunen å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren.

På basis av risikoanalyse skal kommunen iverksette risikoreducerende tiltak. Både konsekvensreducerende og sannsynlighetsreducerende tiltak skal vurderes. Kommunen skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene i sin internkontroll, som også kan inkludere justering av beredskapen i kommunen.

Anleggets interkontroll med ROS-analyse for ytre miljø skal revideres **innen 30.08.2019**, og deretter holdes **jevnlig oppdatert**.

6.2. Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift⁴. Internkontrollen skal også beskrive kartlegging og vurdering av risiko for akutt forurensning og annen uønsket påvirkning av ytre miljø. Kommunen skal så snart som mulig informere Fylkesmannen om:

- Akutt forurensning på grunn av driftsstans som skyldes uhell eller langvarig strømbrudd
- Unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning
- Utslippkonsentrasjon på mer enn det dobbelte av gjeldende krav for en akkreditert prøve

7. Resipientovervåking og rapportering

7.1 Forurensningsforskriften

Kommunen skal gjennom regelmessig overvåking bidra til at resipienten kan registreres som følsomt, normalt eller mindre følsomt område. Overvåkingen skal gjennomføres for å fange opp endringer i resipienten som kan relateres til utslipp fra renseanlegget. Hvert år skal det gjennomføres overvåking av organisk materiale (BOF₅ og KOF), næringsstoffer (tot-P, tot-N) og koliforme bakterier, mens det hvert fjerde år skal gjennomføres undersøkelser av biologiske kvalitetselementer, tungmetaller og miljøgifter.

Overvåkingen etter første ledd skal om mulig utføres i henhold til Norsk Standard eller God Laboratoriepraksis. Virksomheter som utfører overvåkingen skal være akkreditert for felt- og

³ Jf Forurensningsforskriftens kapittel 2 om opprydning i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider og kap 22 Mudring og dumping i sjø og vassdrag

⁴ Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269

analysearbeid eller ha et tilsvarende kvalitetssikringssystem for felt- og analysearbeid godkjent av en kvalifisert nøytral instans. Dersom tilsvarende overvåking også utføres av andre, plikter Karasjok kommune å bidra til å gjennomføre en samordnet eller felles overvåking.

Karasjok kommune skal utarbeide et overvåkningsprogram, og utføre overvåkning, basert på veilederen *Klassifisering av miljøtilstand i vann (02:2018)*. Undersøkelsene må omfatte eget utslipp, og samlet tilstand og påvirkning i vannforekomsten. Overvåkningsprogrammet skal oversendes Fylkesmannen **innen 31.12.2019**.

Overvåkingen skal igangsettes slik at overvåkingsrapporter kan sendes Fylkesmannen **fra 31.12.2020 og deretter hvert år/hvert fjerde år**.

7.2 Rapportering

Data som fremskaffes fra undersøkelser av vannlokaliteten, inklusive sediment og biota, skal registreres i databasen Vannmiljø. Data skal leveres på Vannmiljø's importformat, som finnes på <http://vanmiljokoder.miljodirektoratet.no>.

Vurdering av resultatene og konklusjoner fra undersøkelsen skal inngå i årsrapportene i henhold til tillatelsens punkt 12.

8. Energi

8.1. Energistyringssystem

Kommunen ha rutiner for regelmessig vurdering av tiltak som kan iverksettes for å oppnå en mest mulig energieffektiv drift av hele avløpsanlegget. Et energistyringssystem skal være etablert innen **30.06.2020** og skal inngå i internkontrollen.

8.2. Utnyttelse av overskuddsenergi

Kommunen skal i størst mulig grad utnytte overskuddsenergi internt og legge til rette for at overskuddsenergi skal kunne utnyttes eksternt, med mindre det kan godtgjøres at dette ikke er teknisk mulig, begrenses av gitte konsesjoner eller medfører urimelige kostnader.

9. Testing og substitusjon av kjemikalier og råstoffer

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes, herunder fellingskjemikalier og hjelpekoagulanter, vaskemidler, hydraulikkvæsker, midler for brannbekjempning m.m.

Kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal være testet med hensyn til nedbrytbarhet, toksisitet og bioakkumulerbarhet. **Det skal redegjøres for fare for forurensning som følge av bruk av kjemikalier i internkontrollen til avløpsreanseanlegget.**

10. Tilsyn

Kommunen plikter å la representanter for Fylkesmannen, eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

11. Ombygging og overføring av avløpsvann til andre anlegg

Om renseanlegg planlegges lagt ned eller stanset for en periode grunnet ombygging eller utbedring skal kommunen gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensning.

Aktiviteter som kan medføre fare for forurensning kan ikke startes før Fylkesmannen har gitt midlertidig unntak. Søknader om unntak fra gjeldende rensekrav må derfor sendes Fylkesmannen i god tid.

12. Krav til årsrapportering

12.1 Årlig rapportering

Karasjok kommune skal rapportere avløpsdata for Stuorrageadgi avløpsrenseanlegg til Altinn innen 15. februar hvert år.

12.2 Årlige vurderinger av driftsforhold

Det skal utarbeides korte årsrapporter delt inn i hhv avløpsnett, renseanlegg, slamhåndtering og overvåking, og legge vekt på overordnede kvalitative vurderinger.

Følgende skal rapporteres:

- Hvordan dagens og planlagt oppgradering av avløpsnett vil medføre at fastsatte krav og delmåletterkommes
- Hvordan avløpsnettet fungerer, inkl. driftstid eller mengder avlastet for overløp og beregning av innlekking og utlekking.
- Omfanget av tiltak for å redusere tilførsler av overvann, herunder forventet og registrert effekt av tiltakene, inkludert større separeringstiltak
- Hvordan renseanleggene fungerer og årsaker til eventuelle overskridelser av tillatelse. Videre skal trender for rensing, driftsstabilitet og fremtidig renskapasitet beskrives.
- Resultater, trender og konklusjoner fra resipientovervåking.
- Status for risikovurderinger og oppfølging

Data som rapporteres til Altinn eller Vannmiljø er det ikke nødvendig å repetere i årsrapporten, ut over hva kommunen selv finner hensiktsmessig og naturlig for å underbygge konklusjoner.

Årsrapporten skal sendes fylkesmannen **innen 1. mars årlig**.